

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

var 29 Øre pr. kg gennemsnitligt. I 1939 var Noteringen 2 Kr. 39 Øre, og Overprisen blev derfor i den Periode 21 Øre paa Hjemmemarkedet.

Den fjerde Lov angaaende dette Spørgsmaal blev gennemført den 22. December 1939. I denne Lov blev Hjemmemarkedsprisen forhøjet til 3 Kr. pr. kg. Noteringen var gennemsnitlig fra 1. Januar 1940 til 27. Juni 1940, da den gik op til 3 Kr., 2 Kr. 66 Øre, saaledes at Overprisen i den Periode var 34 Øre paa Hjemmemarkedet. Fra den 27. Juni til den 24. Oktober 1940 fulgtes Eksportprisen af Hjemmemarkedsprisen, indtil Noteringen var 3 Kr. 69 Øre. Derefter blev der gennemført en Forhøjelse paa 70 Øre pr. kg, en Forhøjelse, som man i Ministeriet mente det ikke vilde være rimeligt at gennemføre paa Hjemmemarkedet; man fastslog i Henhold til Prisloven og Vareforsyningsloven, at Hjemmemarkedsprisen burde stige 20 Øre, men dermed maatte det være slut, saaledes at man kom op paa en Notering paa 3 Kr. 89 Øre. Forskellen mellem Hjemmemarkedsprisen og Eksportprisen blev herefter 50 Øre pr. kg, det vil altsaa sige, at i den Periode var Eksportprisen den højeste, medens i de andre Perioder, jeg har nævnt, Eksportprisen har ligget lavere end Hjemmemarkedsprisen.

De 3 Kr. 89 Øre, som er Noteringen i Øjeblikket, betyder i Virkeligheden, at Mejerierne faar ca. 4 Kr. for hvert Kilo Smør, de afleverer paa Hjemmemarkedet, og en tilsvarende Pris paa Mælk. I 1938 var der, som jeg har nævnt, en Gennemsnitspris paa 2 Kr. 31 Øre til Eksport, i 1939 var Tallet 2 Kr. 39 Øre, og den 1. September 1939, altsaa ved Krigens Udbrud, var Noteringen 2 Kr. 40 Øre. Den 1. Januar 1940 var den 2 Kr. 86 Øre, den 1. April 2 Kr. 25 Øre, den 1. Juli 3 Kr. 24 Øre og den 1. Oktober 3 Kr. 69 Øre. Det vil altsaa sige, at den Pris paa 3 Kr. 89 Øre, der nu er fastlagt, ligger 68 pCt. over den Eksportpris, man havde i 1938, 60 pCt. over den Pris, vi havde i 1939, og ligeledes 60 pCt. over den Pris, som man havde den 1. September 1939, da Krigen udbrød.

Regering og Rigsdag har, som det fremgaar heraf, gentagne Gange fraveget det Princip, at Eksport- og Hjemmemarkedspris for Smør skulde følges ad i alle Tilfælde, idet man har ment, at det var urimeligt, at Landbruget skulde levere Smør og Mælk til Underpriser herhjemme, fordi Eksportmarkedet ikke betaler en anstændig Pris. Konsekvensen heraf er naturligvis, at det er ligesaa urimeligt, at Hjemmemarkedet

skal betale den Pris, som opnaas ved Eksport, naar den overstiger en vis rimelig Højde. Er det første Standpunkt rigtigt, er det andet naturligvis ogsaa rigtigt.

Ogsaa paa andre Omraader har man gennem Aarene fraveget Princippet, at Verdensmarkedsprisen skal være bestemmende for Hjemmemarkedsprisen paa Landbrugsprodukter. Vi har gennemført det i Kornlovgivningen, idet man Gang paa Gang i Rigsdagen har gennemført Love, der har sikret Producenterne en Pris, der laa betydeligt over de Priser, der kunde opnaas for Korn ude i Verden. I Øjeblikket har vi en Kornlov, der har fastlagt en Pris til Producenterne, som man sikkert fra alle Sider, ogsaa her i Rigsdagen, har erkendt ligger i Overkanten af det, man vil anse for nødvendigt, men Priserne ude i Verden ligger saaledes, at hvis det frit var tilladt at eksportere Korn, saa vilde der kunne opnaas helt andre Priser end dem, der nu betales paa Hjemmemarkedet af Forbrugerne til Producenterne. Alle er sikkert enige om — det vil jeg da haabe —, at man ikke burde tillade en Eksport, der kunde bidrage til at skaffe saadanne meget store Priser hjem, naar vi saa stod herhjemme og manglede Korn til Husdyrene.

Det samme kan siges at være Tilfældet med Sukkeret. Ogsaa der ligger det saaledes, at man gennem en Aarrække har gennemført en Lovgivning, der har sikret Produktionen af Sukker herhjemme mod Konkurrence udefra af udenlandsk Sukker til meget lavere Priser end dem, der er betalt paa Hjemmemarkedet, men Forholdet har ogsaa her skiftet Karakter, idet der for Øjeblikket kan opnaas betydeligt højere Priser for det Sukker, som er til overs fra Forbruget, og som kan eksporteres og bliver eksporteret. Paa det kan man opnaa betydeligt højere Priser, end der betales paa Hjemmemarkedet, og der er sikkert heller ikke nogen, i alt Fald ikke mange — jeg kan jo ikke garantere for alle —, som mener, at det vilde være rigtigt, at der skulde betales en Pris, der laa langt over den nuværende Pris for Sukker, fordi man kunde opnaa en højere Pris ude i Verden paa Grund af de forfærdelige Forhold, der hersker der.

Derfor kan der efter min Mening ikke principielt rejses nogen som helst Indvending imod, at man nu med Hensyn til Smørret holder forskellig Pris paa Hjemmemarkedet og Eksportmarkedet. Spørgsmaalet er da, om den Pris, man har fastsat paa Hjemmemarkedet, de 3 Kr. 89 Øre, som er Noteringen, det vil sige ca. 4 Kr.